

Zapamiętywanie logiczne

Cele:

- uzmysłowienie uczniom rangi rozumienia treści w trakcie ich przyswajania
- zapoznanie uczniów z trybem postępowania sprzyjającym uczeniu się dużych partii materiału
- uświadomienie uczniom, że wzmózony wysiłek intelektualny podczas uczenia się procentuje trwalszym i pewniejszym zapamiętywaniem - jest bardziej ekonomiczny
- zapoznanie uczniów z metodami porządkowania materiału
- wyrabianie u uczniów przekonania co do własnych możliwości intelektualnych

Tok lekcji:

1. Zagajenie - próba ustalenia, kto to jest kujon. Docelowo zmierzamy do tego, by formuła definicyjna opierała się na założeniu, że podstawową cechą kujona jest bezmyślne wkuwanie na pamięć.
2. Przypomnienie ogólnych zasad skutecznego zapamiętywania w nawiązaniu do bloków pamięci
  - a) zapamiętane może być tylko to, co zostało wkomponowane w istniejącą strukturę
  - b) materiał musi być przetwarzany, musi podlegać różnym manipulacjom - będzie wtedy wystarczająco długo funkcjonował w pamięci krótkiego okresu, by w tym czasie wytworzył się engram (śląd pamięciowy); Wszechstronne opracowanie materiału gwarantuje wytworzenie wystarczającej ilości „ścieżek dostępu”, dzięki którym możemy wydostać potrzebne informacje w wybranym przez nas momencie z pamięci długiego okresu.
3. Omówienie najważniejszych zasad obowiązujących przy zapamiętywaniu logicznym
  - a. od ogółu do szczegółu - ucząc się jakichkolwiek treści należy zawsze pamiętać, jakie miejsce mają one w strukturze całości. Porównanie - próba interpretacji fotografii oglądanej przez otwór w kartce papieru o średnicy 0,5 cm
  - b. porządkuj materiał
    - wg hierarchii ważności
    - wg zależności chronologicznych
    - wg zależności przyczynowo-skutkowych itd.
  - c. materiał już uporządkowany przedstaw wg innego klucza - przebuduj go.
  - d. parafrazuj - to czego się dowiedziałeś przedstaw własnymi słowami. Przetwórz przeczytany lub usłyszany tekst na wyobrażenie tego o czym on mówił. Dalej przekształć to wyobrażenie znów w tekst, ale korzystając już z innych słów, innego sposobu opisu; zapewni ci to lepsze, trwalsze zapamiętanie; jednocześnie zdolność do sparafrazowania jest niezbitym dowodem na to, że materiał którego się uczysz jest przez ciebie rzeczywiście zrozumiały, że nie ulegasz złudzeniu, że coś rozumiesz; przyjęcie zobowiązania, że po zapoznaniu się z materiałem dokonasz jego sparafrazowania dodatkowo zwiększy twoją dyscyplinę w zakresie koncentracji uwagi.
4. Przykłady stosowania poszczególnych metod - część ćwiczeniowa

Uwagi o realizacji:

Na lekcjach przedmiotowych należy umożliwić uczniom przećwiczenie wszystkich tych metod, poprzez odpowiednią organizację prezentacji materiału.

Uczniowie początkowo dość niechętnie przyjmują treść lekcji. W przeciwieństwie do mnemotechnik metody logicznego zapamiętywania są zbyt „szkolne”. Używa dość dużo czasu, nim spostrzegą, że wiedza zdobyta nieco większym nakładem pracy jest jednocześnie bardziej trwała - oszczędność czasu przy powtórkach.